

6.4.2. gr. byggingarreglugerðar, nr. 112/2012, síðari breytingar reglugerðar nr. 1173/2012, 350/2013, 280/2014, 360/2016, 666/2016, 722/2017, 669/2018, 1278/2018 og 977/2020
Lög um mannvirki, nr. 160/2010

Inngangsdyr/útidyr og svala-/garðdyr

Í grein 6.4.2 í byggingarreglugerð segir:

„Breidd og hæð inngangsdyra/ útidyra, þ.m.t. svala- og garðdyra, skal vera þannig að fullnægt sé þörf vegna þeirrar umferðar sem gert er ráð fyrir í byggingu svo og þörf vegna rýmingar, sbr. 9. hluta þessarar reglugerðar.

Hindrunarlaus umferðarbreidd allra inngangsdyra bygginga skal minnst vera 0,83 m og samsvarandi hindrunarlaus hæð minnst 2,07 m.

Hindrunarlaus umferðarbreidd allra svala- og garðdyra skal minnst vera 0,80 m og samsvarandi hæð minnst 2,00 m.

Inngangsdyr/ útidyr, þ.m.t. svala- og garðdyr, skulu þannig frágengnar að allir, þar með talið fólk í hjólastól, geti opnað þær án erfiðleika. Miða skal við að áttak við að opna hurð sé mest 25 N á handfangi og mesti þrýstingur eða tog ekki yfir 40 N.

Þar sem gerð er krafa um algilda hönnun bygginga skal eftirfarandi uppfyllt:

- a. Utan við aðalinngang skal vera láréttur flötur, minnst 1,50 m x 1,50 m eða 1,30 m x 1,80 m að stærð, utan opnarsvæðis inngangsdyra/ útidyra eða a.m.k. 1,80 m x 1,80 m þar sem umferð er mikil.
- b. Gert skal ráð fyrir sjálfvirkum opunarbúnaði fyrir inngangsdyr/ útidyr í aðalumferðarleiðum. Þar sem rofi er fyrir opunarbúnað skal hann vera í u.þ.b. 1,0 m hæð. Sé um að ræða hurð á lömum skal rofinn vera staðsettur skráarmegin við dyr og skal fjarlægð rofa frá næsta innhorni eða kverk vera a.m.k. 0,50 m. Ákvæði þetta gildir ekki um sérbýlishús eða inngangsdyr íbúða.
- c. Gera skal ráð fyrir a.m.k. 0,50 m hliðarrými skráarmegin utan við inngangsdyr/ útidyr, sem athafnarými fyrir einstaklinga í hjólastól. Huga skal að nægjanlegu hliðarrými skráarmegin utan við svala- og garðdyr.
- d. Þröskuldur við inngangsdyr/ útidyr og svala- og garðdyr skal ekki vera hærri en 25 mm. Hæðarmunur milli svæðis framan við inngangsdyr/ útidyr og gólfs skal ekki vera meiri en 25 mm, að meðtalinni hæð á þröskuldi. Gólf svala og veranda má mest vera 100 mm lægra en gólf byggingar, að þröskuldi meðtöldum, að því tilskildu að skábraut sé komið fyrir að utanverðu upp að þröskuldi.

Húsnæðis- og mannvirkjastofnun skal gefa út leiðbeiningar um framkvæmd þessarar greinar.“

Leiðbeiningar

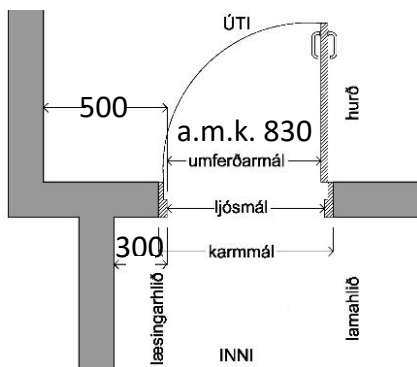
1 Inngangur

Í kafla 6.4 er fjallað um umferðarleiðir innan bygginga en markmið hans er m.a. að umferðarleiðir innan bygginga skulu vera öruggar og henta til fyrirhugaðra nota og skal umfang þeirra vera nægjanlegt til að anna umferð fólks, sjúkraflutningum og öðrum flutningum, s.s. á innanstokksmunum, aðföngum, úrgangi o.þ.h. sem gert er ráð fyrir að verði innan hennar. Fyrstu fjórar málsgreinar 6.4.2 gr. fjalla um eiginleika sem á við um inngangsdyr/útidyr og svala-/garðdyr í öllum húsum. Þau viðbótarskilyrði sem fram koma í 5. mgr. ákvæðisins eiga við um öll hús sem hönnuð eru samkvæmt algildri hönnun.

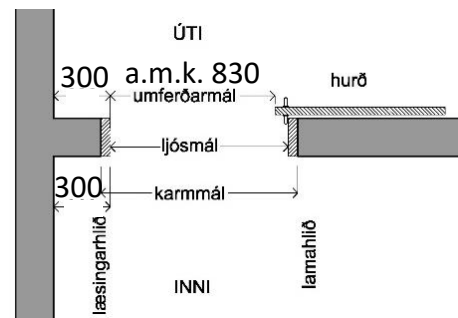
Athugið að kröfur byggingarreglugerðar eru lágmarkskröfur.

2 2. mgr.

Hindrunarlaus umferðarbreidd (umferðarmál) mælist með hurðarblað 90° opið frá mótlægum karmi að hurðarblaði. Þar sem ekki er unnt að opna hurð meira en 90° og handföng eru sett á hurðarblað nálægt lömum þarf að breikka umferðarmálið sem því nemur.

Mynd 1. Dæmi um hurð á lömum

Mynd 2. Dæmi um rennihurð

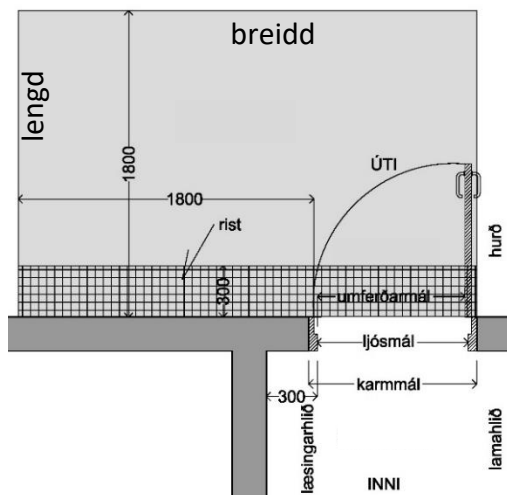
Snúningshurðir, hvort heldur sem eru rafknúnar eða ekki, henta afar illa mörgum hópum fatlaðra og sjúkrabörur komast ekki um þær. Þar sem valið er að hafa snúningshurðir skal ávallt vera við hliðina á þeim hurð á lömum eða rennihurð. Gott er að láta leiðarlínu vísa á þá hurð eða hafa áherslumerkingarsvæði fyrir framan snúningshurð.

Til þess að fólk með takmarkaðan kraft í fingrum og höndum geti opnað hurðir, verða þær að vera með hámarks hurðarátaki 25 N (sem samsvarar þyngd um það bil 2,5 kg) og mesti þrýstingur eða tog ekki yfir 40 N.

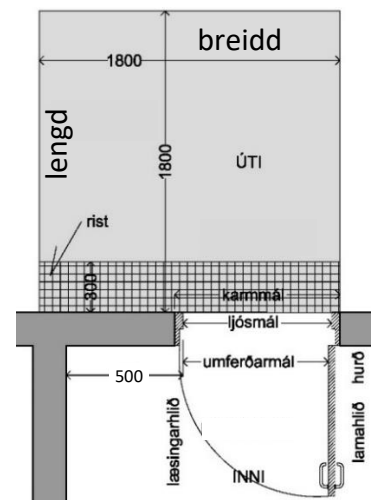
Mælt er með sjálfvirkum hurðaropunarbúnaði sérstaklega við inngangs-, neyðarútgangsdyr og dyr frá bílageymslum að lyftum.

3 5. mgr.

- a Utan við aðalinngang skal vera láréttur flötur, sem hallar frá mannvirki að hámarki 1:40 (2,5 %), með bundnu og sléttu yfirborðsefni með hákuvörn að minnsta kosti 1,50 m x 1,50 m að stærð utan opnunarvæðis inngangsdyra og 1,80 m x 1,80 m þar sem umferð er mikil. Ef hurð opnast út þá skal breidd hurðarblaðs bætast við flatarbreiddina. Flötur utan aðalinngangs skal vera í sömu hæð og gólfið að innanverðu samanber d lið þessa tölulíðar. Æskilegt er að þar sem því verður við komið sé flöturinn upphitaður.

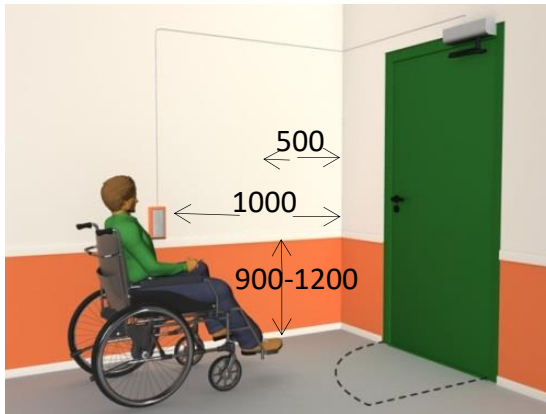
Mynd 3. Dæmi um pall/flöt með hurð sem opnast út

Mynd 4. Dæmi um pall/flöt með hurð sem opnast inn

Með tilliti til sjónskertra og blindra er æskilegt að setja annað yfirborðsefni fyrir framan inngangsdyr til að auðvelda þeim að finna þær. Yfirborðsefnið skal vera þannig að fólk með sjónskerðingu sjái það auðveldlega og blindir einstaklingar sem nota Hvíta stafinn finni auðveldlega fyrir því. Sjá nánar leiðbeiningu nr. 6.2.2.

- b Gera þarf ráð fyrir sjálfvirkum opnunarbúnaði fyrir dyr í aðlumferðarleiðum þar með talið dyr að bílgeymslum. Snertirofa fyrir sjálfvirkan opnunarbúnað skal staðsetja í 0,90 m – 1,20 m hæð og um 1,00 m frá hurðaropi þar sem hurð opnast á móti umferðarleið (til að hurðin sé örugglega opin þegar blindur einstaklingur kemur að henni). Sé um að ræða hurð á lömum skal rofinn vera staðsettur skráarmegin við dyr og fjarlægð rofa frá næsta innhorni eða kverk skal vera að minnsta kosti 0,50 m þar sem hurð opnast frá umferðarleið eða er rennihurð, annars 1,00 m þar sem hurð opnast á móti umferðarleið. Mælt er með rofa/ skynjara sem ekki þarf að snerta og hægt er að stilla þannig að hurðin verði örugglega opin þegar til dæmis blindur/ sjónskertur einstaklingur kemur að henni. Gott er að hafa hljóðmerki við anddyri og lyftur til að auðvelda blindum og sjónskertum einstaklingum aðkomu að þeim.

Mynd 5. Opnunarþúnaður

Hurðaröfvar skulu vera greinilegir í lit sem aðgreina sig vel frá vegg og merktir sérstaklega með texta og tákni.

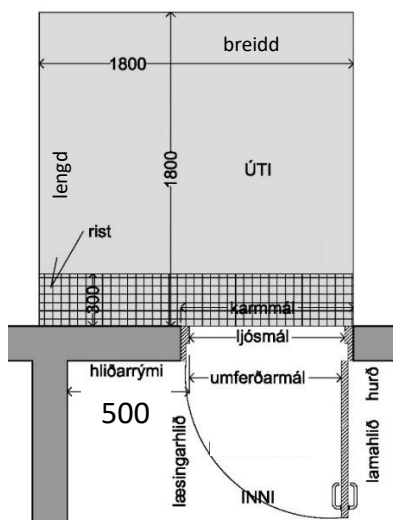
hurðarofi

Mynd 6. Dæmi um hurðarofa

- c** Hliðarrými að minnsta kosti 0,5 m skal vera skrármegin við inngangsdyr. Þegar dyrnar opnast inn í byggingu er hliðarrýmið inni en ef dyrnar opnast út er það úti.

Sjá nánar á mynd 7.

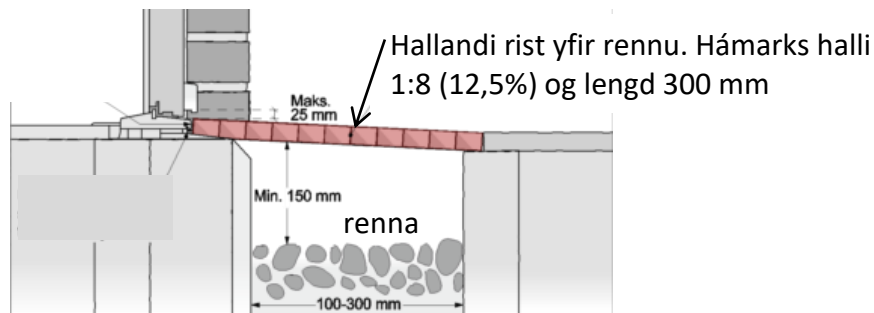
Mynd 7. Dæmi um hliðarrými við inngangshurðir

- d Kvöð um hámarkshæð þröskulda, 25 mm er erfitt að uppfylla, sérstaklega við svala- og útgangsdyr út á palla þar sem dyrnar opnast út. Þetta er hægt að leysa til dæmis með því leggja einskonar rennu meðfram sökklinum og brúa yfir hana með hallandi riffluðum stálplötum, rist eða þess háttar (halli að hámarki 1:8 (12,5 %) að hámarki 300 mm langri. Rist er notuð meðal annars til að minnka vatnsaustur ef inngangsflötur er ekki yfirbyggður.

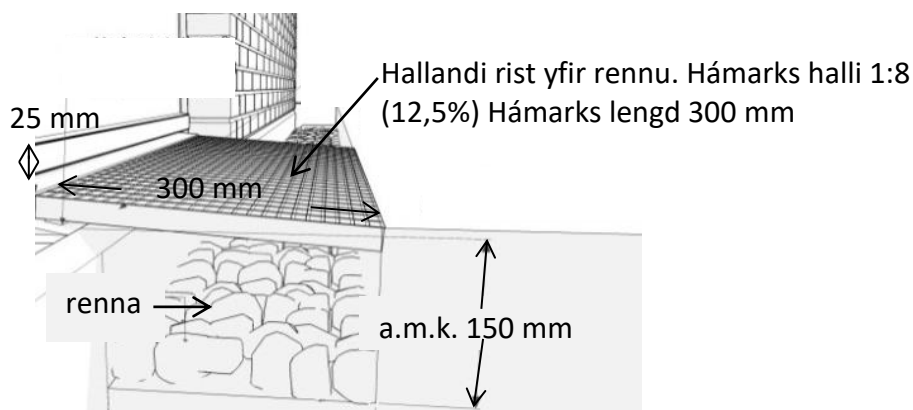
Æskilegt er að hönnuðir skili deililausnum á þröskuldi við svala- og útgangsdyr strax við framlagningu aðaluppdráttá áður en byggingaráform eru samþykkt, sérstaklega út á svalir, þar sem það getur haft grundvallar þýðingu við frekari hönnun til dæmis þolhönnun.

Best er að þröskuldar séu með öðrum lit og áferð en yfirborðsefnin sitt hvoru megin við hann til dæmis vegna fólks með sjónskerðingu og aldraðra.

Sjá nánar myndir nr. 8-11.

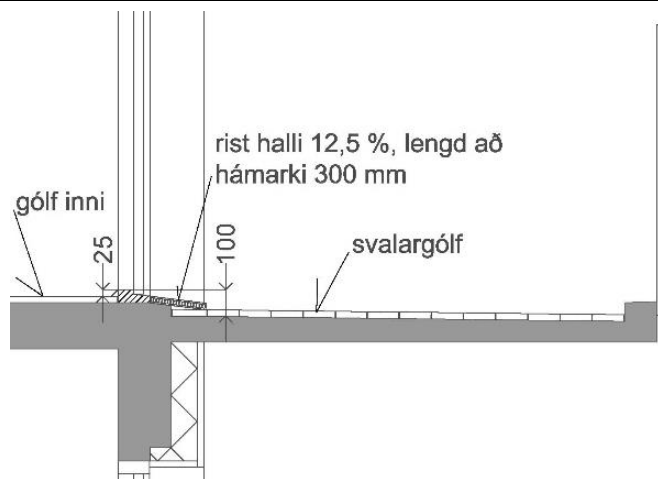

Mynd 8. Dæmi um rennu og rist við garðdyr

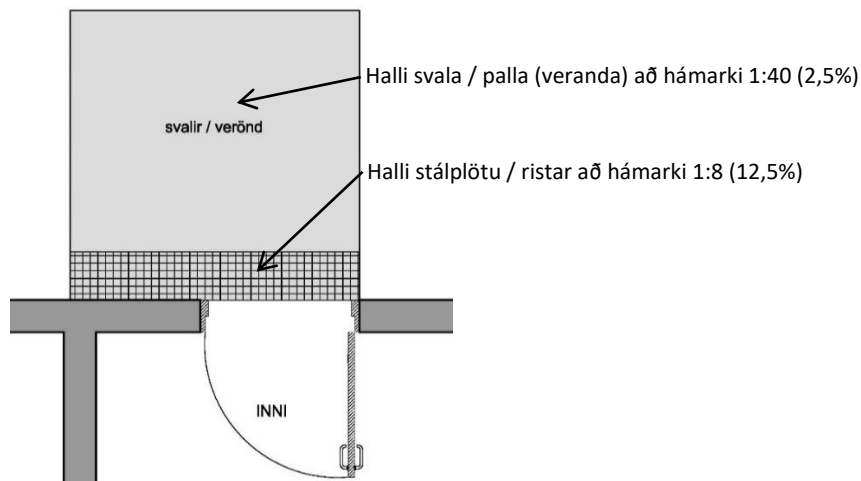

Mynd 9. Dæmi um rennu og rist við garðdyr

Svalagólf og pallar skulu halla frá veggjum til að forðast að uppsafnað vatn renni að veggjunum. Fyrir byggingar sem hannaðar eru á grundvelli algildrar hönnunar er hámarkshalli 1:8 (12,5%), í að hámarki 300 mm lengd frá vegg og eftir það er hámarkshalli svalagólfa og palla 1:40 (2,5%) til að hjólastólar geti ferðast þar um.

Mynd 10. Dæmi um frágang við svaladyr, sneiðing

Mynd 11. Dæmi um halla palla og svalagólfa þar sem algildrar hönnunar er krafist

Yfirlit yfir breytingar sem gerðar hafa verið á leiðbeiningunni:

Útgáfa	Lýsing á breytingu:	Dags.
1.0	Á ekki við	15.6.2012
2.0	2. breyting byggingarreglugerðar	5.7.2013
3.0	3. breyting byggingarreglugerðar	15.7.2014
3.1	4. breyting byggingarreglugerðar	16.3.2016
4.0	5. breyting byggingarreglugerðar	4.5.2016
4.1	7. breyting byggingarreglugerðar	14.6.2018
4.2	Tekið út leiðbeiningar um gólfefni og litamismun	15.5.2019
4.3	Stafsetninga leiðréttingar	26.6.2019
4.4	Tekið út úrehtar tilvísanir og slóðir	27.9.2019
4.5	MVS breytt í HMS	5.2.2020
4.6	9. breyting byggingarreglugerðar. Yfirlit yfir breytingar	16.11.2020
4.7	Inngangi bætt við og minniháttar leiðrétting	2.2.2021